

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/280/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118392309
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6118392309.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého F. Z., H.. XX. XX. XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky B. Z., H.. XX. XX. XXXX, R. C. C. C., R. X, R..Č.. C. C. C., K. XX, právne zastúpená splnomocneným zástupcom Lion Law Partners s.r.o. so sídlom Komenského 14A, Banská Bystrica a otca A. Z., H.. XX. XX. XXXX, R. C. C. C., E. X, o udelenie súhlasu na presťahovanie maloletého a zmenu školského zariadenia, takto

rozhodol:

I. Súd u d e ľ u j e súhlas matke namiesto otca s presťahovaním maloletého F. Z., H.. XX. XX. XXXX do nového bydliska N. X, H..

II. Súd u d e ľ u j e matke za otca súhlas na zápis maloletého F. Z., H.. XX. XX. XXXX na plnenie povinnej školskej dochádzky do T. Š., R. X N. H..

III. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka návrhom podaným dňa 11. 12. 2018 a následne zmeneným sa domáhala udelenia súhlasu na presťahovanie maloletého do nového bydliska N. X, H. a plnenie povinnej školskej dochádzky maloletého v T.E. Š. H., R. X z dôvodu, že otec najskôr ústne súhlasil, avšak neskôr už odmietol dať jej písomný súhlas s presťahovaním maloletého, a tým súvisiacou zmenou základnej školy, ktorú by maloletý navštevoval. Hlavným dôvodom neudelenia súhlasu v písomnej podobe otca je pretrvávajúci vplyv starých rodičov maloletého z otcovej strany na rozhodnutia otca o veciach týkajúcich sa starostlivosti a výchovy maloletého. Svoj návrh odôvodnila tým, že viac ako sedem rokov je v stabilnom partnerskom vzťahu s N. P., ktorý je výlučným vlastníkom bytu v Nitre, je riadne zamestnaný. S partnerom sa pravidelne navštevujú, trávajú spolu všetky víkendy, počas ktorých je maloletý v jej osobnej starostlivosti vrátane sviatkov, prázdnin a partner jej pomáha nielen po finančnej stránke, ale aj so zabezpečením starostlivosti o maloletého. S partnerom sa dohodla, vzhľadom na dĺžku ich vzťahu a jeho kvalitu, že sa spolu s maloletým presťahujú do Nitry. Partner vo svojej domácnosti má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a zabezpečenie starostlivosti o maloletého ako aj matku. Maloletý má s matkiným partnerom veľmi pekný vzťah, navštevuje ho už od svojich 3 rokov a oslovuje ho N., navyše v Nitre si našiel nových kamarátov. Maloletý spolu s ňou a partnerom trávajú voľný čas spoločne, hrajú sa spolu spoločenské hry, maloletý sa vždy na návštevu do Nitry teší. Okrem toho všetci traja boli spoločne na viacerých výletoch na Slovensku, ako napríklad na Orave, či v Tatrách. Maloletý v súčasnosti navštevuje 4. ročník Základnej školy v Banskej Bystrici. V záujme nekonfliktnej a kontinuálnej zmeny základnej školy bol maloletý na základe jej žiadosti a v zmysle rozhodnutia č. 170/22/2017, prijatý na plnenie povinnej školskej dochádzky na T. Š. N. H., R. X. V návrhu poukázala na znalecký posudok zapísaný v znaleckom denníku znalca pod č. 4/2018 zo dňa 23. 03. 2018, z ktorého je zrejmé, že zmena bydliska by bola v najlepšom

záujme maloletého a okrem iného by mu bolo poskytnuté kvalitné a stabilné prostredie potrebné pre jeho všestranný a harmonický vývin. Tieto tvrdenia preukazuje aj kresba rodiny obsahujúca maloletého, jeho matku a uja N., ktorú maloletý nakreslil na záver psychologického vyšetrenia, doplnenú o poznámku, že ide o obľúbenú rodinu. Matka vo vzťahu k svojej osobe uviedla, že je invalidnou dôchodkyňou z dôvodu, že trpí očným ochorením, praktickou slepotou, čo jej znemožňuje sa reálne zamestnať. Spoločné bývanie s jej partnerom takto výrazne zjednoduší plnenie si každodenných povinností, ktoré je u nej sťažené fyzickým handicapom, ktorým trpí. Matka k návrhu pripojila rozhodnutie T. Š. R. X, H. zo dňa 26. 06. 2018, z ktorého vyplynulo, že maloletý bol prijatý v školskom roku 2018/2019 do štvrtého ročníka uvedeného školského zariadenia.

2. Otec v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 10. 01. 2019 žiadal návrh matky zamietnuť ako nedôvodný z dôvodu, že nevidí dôvod, aby sa o maloletého staral niekto iný. Poprel, že presťahovaním maloletého a zmenou školského zariadenia by boli vytvorené lepšie podmienky pre všestranný vývoj maloletého, nakoľko podľa jeho informácií priateľ matky má 1-izbový byt a nemá vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a zabezpečenie starostlivosti o maloletého. Poprel tiež, že maloletý by od troch rokov chodil do Nitry a trávil tam každý víkend. Podľa vyjadrenia maloletého do Nitry chodia tak raz za mesiac a vtedy sa matka s priateľom často hádajú. Podľa jeho názoru presťahovaním maloletého by sa jeho aktivity s maloletým zúžili, matka by zmarila jeho styk každý párnny týždeň v pondelok od 14.00 h do 18.00 h, v stredu od 14.00 h do 18.00 h. Presťahovanie maloletého podľa jeho názoru sa netýka len školy, ale lekárskej starostlivosti o maloletého, ktorý je vedený v alergologickej, hematologickej, očnej ambulancii. V písomnom vyjadrení poukázal na matkou pripojený znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že u maloletého boli zaznamenané mierne psychické adaptačné problémy a jeho intelektové schopnosti sú orientačne v pásme podpriemeru. Vzťah medzi maloletým a matkou je silne emočne pozitívny a blízky. Maloletý je vzhľadom k svojmu veku neprimerane viazaný na matku. Postoje maloletého sú v prevažnej miere autentické a nevychádzajú z jeho vlastného vnímania. V malej miere je postoj maloletého ovplyvnený postojom matky, ktorá sa menej zameriava na podporu samostatných a nezávislých prejavov u maloletého. Znalkyňa tiež v závere znaleckého posudku usúdila, že jeho výchova má nezastupiteľný význam a bolo by žiaduce, aby ako otec mohol byť naďalej angažovaný aj v školských a záujmových záležitostiach.

3. Z vyjadrenia opatrovníka doručeného súdu dňa 14. 03. 2019 vyplýva odporúčanie vyhovieť návrhu matky. Opatrovník vo vyjadrení uviedol, že s maloletým dňa 23. 01. 2019 vykonal pohovor pri ktorom maloletý uviedol, že sa chce presťahovať do Nitry. V Nitre býva mamin priateľ N., ktorý má svoj byt. Byt priateľa matky pozná, lebo v ňom bývajú počas víkendov. V byte priateľa matky má samostatnú posteľ, písací stolík a stoličku. Mamin priateľ sa mu venuje, chodia na plaváreň, na prechádzky, alebo sú doma a hrajú rôzne hry, spolu sa aj učia, upratujú, a tiež varia v domácnosti. S matkiným priateľom si veľmi dobre rozumie. V Nitre má aj kamaráta S., s ktorým sa spolu hrávajú a chodia aj von. Keď boli s mamou v Nitre bol si pozrieť aj základnú školu, ktorá je blízko bydliska matkinho priateľa. Opatrovník k vyjadreniu pripojil správu zo sociálneho šetrenia v domácnosti matkinho priateľa, z ktorej je zrejmé, že matkin priateľ obýva jednoizbový byt, ktorého je výlučným vlastníkom. Byt je kompletne zariadený, udržiavaný na požadovanej hygienickej úrovni. Pri sociálnom šetrení matkin priateľ uviedol, že súhlasí s tým, aby matka s maloletým sa k nemu presťahovali, nakoľko má s maloletým veľmi dobrý vzťah a bude sa podieľať na starostlivosti o neho.

4. V priebehu konania matka pripojila potvrdenie o pobyte maloletého, svoj lekársky nález z očnej ambulancie, potvrdenie pediatra, potvrdenie základnej školy v Nitre, z ktorých vyplýva, že maloletý je prihlásený na trvalý pobyt v Banskej Bystrici, ulica R. X, matka trpí obojstrannou slepotou, maloletý má možnosť byť prijatý do pediatrickej ambulancie v Nitre, v školskom roku 2019/2020 môže byť maloletý prijatý do T. Š.E. H., R. X.

5. Matka na pojednávaní vo výsluchu uviedla, že striedavá osobná starostlivosť o maloletého sa prestala realizovať v auguste 2018 a styk otca s maloletým sa realizuje v zmysle súdneho rozhodnutia každý druhý týždeň od piatku 18.00 h do nedele 18.00 h, pričom sa nestalo, že by otec maloletého počas víkendu nemal. Otcovi ešte naviac poskytla víkend, keď potreboval ísť s maloletým na svadbu. Otec sa taktiež s maloletým pravidelne stretáva v pondelok a stredu od 14.00 h do 18.00 h. Jedenkrát sa stalo, že styk otca sa počas pracovného týždňa nerealizoval z dôvodu, že s maloletým bola na vyšetrení v hematologickej ambulancii. Otec maloletého mal aj počas leta od 01. 08. do 15. 08. a takisto počas zimných prázdnin od 23. 12. do 28. 12. 2018. V súčasnosti vzťah maloletého k otcovi je všelijaký

z dôvodu, že nechce mu dovoliť presťahovať sa a maloletý preto nechce chodiť k otcovým starým rodičom. Maloletý s otcom nechce z tohto dôvodu ani volať. Maloletý by chcel, aby otec ustúpil a mohol sa presťahovať. Také dva roky plánuje presťahovanie. Maloletého už vtedy začala pripravovať na presťahovanie sa, súhlas v tom čase od otca nemala. Taktiež s priateľom plánujú svadbu na budúci rok v lete, presný termín stanovený ešte nemajú. V Banskej Bystrici má maloletý okrem otca z jej rodiny, jej rodičov, brata, sestru, neter. K týmto osobám má maloletý dobrý vzťah. Z otcovej strany má maloletý starých rodičov, krstného na Sliachi, prastarých rodičov. Vzťah maloletého k starým rodičom nie je dobrý, krstného otca nemusí. Vzťah maloletého k prastarým rodičom zo strany otca nevedela ohodnotiť. V Nitre z rodiny maloletý nemá nikoho, mimo rodiny má tam je priateľa, jeho uja, tetu, brata, mamu, a tiež kamarátov, krstného otca jej priateľa, ku ktorému chodia na návštevy a maloletý tam chodí strašne rád. V tomto školskom roku maloletý má v rámci školy bezplatný počítačový krúžok, chcela by som ho dať na plávanie, ale v dôsledku nedostatku financií si to nemôže dovoliť. Maloletý v minulom školskom roku mal kondičné tréningy na Dukle Banská Bystrica, ktoré mal v pondelky. Na tréningy už nechodí, na dôvod by bolo treba sa spýtať otca, keďže vravel, že zabezpečí kondičné tréningy maloletému. Otec maloletému tiež sľúbil plávanie, ale nechodí s ním, bol s ním zhruba 3x plávať. Maloletý je vedený v neurologickej, očnej, alergologickej ambulancii. V tomto školskom roku s maloletým boli v hematologickej ambulancii boli 2x, jedenkrát absolvovali očné vyšetrenie. V alergologickej ambulancii neboli z dôvodu, že to nebolo potrebné. Čo sa týka zabezpečenia odborných ambulancií maloletého v Nitre, uviedla, že po presťahovaní jej ich odporučí obvodná lekárka maloletého. Ďalej matka vo výsluchu uviedla, že k lekárovi s maloletým chodí ona, taktiež chodí na rodičovské združenia. K súčasnému vzťahu uviedla, že trvá 7 a pol roka. S priateľom nepretržite najdlhšie bola počas každých letných prázdnin.

6. Otec na pojednávaní uviedol, že striedavá osobná starostlivosť sa prestala realizovať začiatkom augusta 2018. V zmysle súdneho rozhodnutia sa od roku 2018 jeho styk realizoval počas letných prázdnin od 01. 07. do 15. 07. 2018, 01. 08. do 15. 08., 23. 12. do 28. 12. Od augusta 2018 sa jeho styk realizoval počas nepárneho víkendy od piatku do nedele. Styk počas pondelka a stredy sa realizoval od januára 2019, pretože v tejto časti rozhodnutie nebolo právoplatné. Pokiaľ po maloletého príde, nie je dostatočne pripravený zo strany matky, pretože niekedy mu odvráva, chvíľku maloletého musí presvedčať, aby išiel s ním, čo si zatiaľ dá vysvetliť. Sám býva u rodičov. Maloletý má k nemu priateľský vzťah. Pondelky a stredy trávia tak, že idú k jeho rodičom sa najesť, pohrajú sa, vyčistia akvárium., taktiež veľa času minú na učenie. S maloletým sa rozpráva o škole, idú kúpiť mliečny výrobok do miestnej Jednoty alebo Kauflandu. Víkendy s maloletým trávi tým, že sa rozprávajú, v sobotu chodia navštevovať jeho prastarých rodičov, alebo idú na plaváreň, prejdú sa do Tesca, navštívia krstného v Tajove. Počas letných prázdnin s maloletým trávil čas na kúpalisku, prechádzkami, bicyklovaním. Zimné prázdniny trávili tak, že 24. 12. si dali darčeky, 25. 12. boli pri jeho prastarých rodičoch, kde sa rozdávali darčeky. K tvrdeniu matky o nenavštevovaní športového klubu Dukla uviedol, že s maloletým do neho nemohol chodiť, z dôvodu, že počas pondelka sa jeho styk nemohol realizovať až do januára 2019. Od maloletého vie, že veľmi na atletiku chodiť nechce kvôli trénerke, nadváhe a tiež z dôvodu, že tam nenašiel kamarátov. V súčasnosti viem, že tréning na športovom klube Dukla začína o 14.00 h, čo by nestihli. Pre maloletého má vybratú činnosť na sobotu, chcel by s ním chodiť na verejné korčuľovanie, ktoré je bezplatné, ale musí našetriť na korčule. Matka mu v styku s maloletým nebráni, vyživovaciu povinnosť má určenú v sume 80 Eur, dlh na výživnom nemá, uhradza ho do stanoveného termínu v rozhodnutí, okrem dvoch razov, kedy meškal, pretože sa zmenili podmienky v jeho banke. Maloletý od neho dostáva darčeky, taktiež dostáva darčeky od starých rodičov, prastarých rodičov, jeho brata. Okrem osobného kontaktu je s maloletým v telefonickom kontakte, snaží sa mu zavolať každý deň medzi 19.00 h a 20.00 h. Takýto telefonický kontakt sa realizuje aj keď maloletý niekedy nemá chuť sa rozprávať. Obľúbeným jedlom maloletého je ham and eggs a hračkou je mobilný telefón, tablet, činnosťou je bicyklovanie alebo plávanie. Najlepší kamarát maloletého sa volá M., B. U. a kamarátka Q., ktorých pozná. Na rodičovskom združení naposledy nebol, ale nebola ani matka. V septembri 2018 sa bol v škole informovať na maloletého, a taktiež po pol ročnom vysvedčení, keďže maloletý si zhoršil v škole. Na koncoročnom vysvedčení mal v minulom školskom roku jednu dvojku z prírodovedy, ostatné jednotky, teraz na polročnom vysvedčení mal trojku z anglického jazyka a tri dvojky. Triedna učiteľka mu uviedla, že zhoršenie prospechu môže súvisieť u detí s tým, že sa v rodine niečo deje, taktiež angličtinárka mu povedala, že vplyv na výsledky v škole môže mať rodina, alebo že v triede sú rušivé elementy. Lekárov maloletého pozná. Maloletému v tomto školskom roku vybrali mandle. Na vyberanie mandlí matku dovezol jej bývalý manžel spolu s maloletým a jej súčasným partnerom. V nemocnici bol spolu s matkou a súčasným jej partnerom. Po výbere mandlí spolu s matkou a maloletým boli na kontrole. S obvodnou lekárkou je v kontakte, zanesol výsledky po odborných vyšetreniach po vyberaní

mandlí. Maloletý v Banskej Bystrici má z jeho rodiny jeho brata, ktorý je jeho krstným otcom, jeho rodičov a jeho starých rodičov. K jeho bratovi má maloletý priateľský vzťah, je s ním v kontakte jedenkrát za týždeň alebo jedenkrát za dva týždne. Spolu trávia čas hraním, stavajú autodráhu, umývajú akvárium, idú na prechádzku. Od jeho otca sa maloletý učí variť, napríklad sa naučil ham and eggs. K jeho matke má vrúcny vzťah, chodí s nimi počas víkendov jedenkrát za týždeň alebo jedenkrát za dva týždne na plaváreň. Jeho matka sa maloletému venuje aj po iných stránkach.

7. Opatrovník na pojednávaní vo výsluchu v celom rozsahu zotrval na písomnom vyjadrení nad rámec ktorého uviedol, že pri pohovore maloletý uvádzal, že by si vedel predstaviť aj to, že by býval v inom meste, že by tam chodil do inej základnej školy, základná škola v Banskej Bystrici by mu nechýbala, nechýbalo by mu ani mesto. Maloletý počas pohovoru sa javil ako dieťa, ktoré vie vyjadriť svoj názor a taktiež v závere pohovoru uviedol, že by chcel, aby pani sudkyni odkázali, že by bol veľmi rád, aby mohol ísť bývať do Nitry s mamou k jej priateľovi, a taktiež by bol veľmi rád, keby v novom školskom roku mohol chodiť do základnej školy v Nitre. Opatrovník ďalej uviedol, že presťahovaním maloletého do Nitry je zrejmé, že kontakt otca s maloletým by bol zúžený len na každý druhý víkend, resp. na prázdniny a nebol by umožnený kontakt dieťaťa s otcom počas týždňa tak, ako je tomu doteraz. Na druhej strane poukázal, že vplyvom rodinnej situácie maloletého, ktorá je, a to rozpor medzi rodičmi, ktorý vznikol ohľadom toho, že matka sa chce presťahovať s maloletým, otec s tým nesúhlasí, má za to, že tento konflikt vyústil do toho, že došlo k narušeniu vzťahu medzi otcom a maloletým s tým, že maloletý to berie a vníma z pohľadu dieťaťa, že otec je ten, ktorý nechce a nesúhlasí. Matku nemôže pochváliť za to, že sa s otcom nedohodla, bez toho, aby mala od neho súhlas, predostrela dieťaťu skutočnosť, že by sa chcela do Nitry za priateľom presťahovať. Maloletý to prijal ako skutočnosť s tým, že v Nitre sa cíti dobre, je tam spokojný a má záujem o presťahovanie.

8. Súd vo veci vykonal pohovor s maloletým, ktorý sa niesol v pokojnej, kludnej atmosfére, maloletý bezprostredne odpovedal na položené otázky a vo výsluchu uviedol, že za 6 dní bude mať narodeniny. Vie čo dostane od maminy, lebo si to objednal cez internet, od otca nedostane nič, lebo po tomto pojednávaní bude možno nahnevaný. V škole má jedného kamaráta, aj to takého kamaráta z inej triedy, volá sa M.. Po škole sa s ním nestretáva, lebo jeho mama to veľmi nechce. Chce sa odsťahovať do Nitry, lebo je tam lepšie zázemie, podmienky. Lepšie zázemie, podmienky sú preto, že v Nitre je dvojizbák, v Bystrici je jednoizbák, v Nitre má samostatnú izbu. Do Nitry chodí vždy keď nie je u otca, odchádzajú v piatok a v nedeľu sa vracajú. V Nitre sa učí, učí sa s ním N., mamin priateľ, a tiež mama. Do Nitry chodia autobusom, aj autom, vozí ich K., čo je ujo z rodiny N.. Väčšinou ale chodia autobusom. Mama N. pozná 7 rokov, on ho pozná 5-6 rokov, už 4 roky chodí k nemu, možno aj 5. Posledné letné prázdniny prvé dva týždne je vždy u otca, čo je nič, vravia, že nemajú prachy, ale prachy majú, chodia k prastarým rodičom na Sliach, na chatu do Mošoviec, čo je taká zdemolovaná, stará chata, chodia ku krstnému, ktorý ich vždy zavolá keď niečo potrebuje robiť. Potom je cez letné prázdniny s mamou, jeden týždeň v Hlohovci a jeden týždeň v Nitre, čo sa strieda. V Hlohovci má N. rodinu, má tam brata, mamu, ktorú považuje za starkú a je lepšia ako tá, čo tu bola (ako verejnosť na pojednávaní). Na Vianoce keď je zdravý boli v Nitre, chodili cez stánky, aj si niečo kúpili, boli pozrieť ohňostroj, boli sa sánkovať. Veľkú noc bol u otca, čo nebolo nič moc, nikde neboli. Kúpať bol prastarú mať z otcovej strany, krstnú mamu otec veľmi nechcel ísť kúpať, lebo sa s nimi veľmi nemá. Starkú z maminej strany už vonkoncom nechce. Mamu volá maminka, otca volám oco, keď on ho volá F., nebude ho volať ocko. Partnera matky volá N.. Mama a oco sa občas rozprávajú, oco nechce sa kontaktovať s mamou, na mamu kydajú keď je v izbe, myslia si, že nepočuje ako kydajú, ale už má toho dosť, kydá väčšinou starý foter a stará mať, oco im to potvrdzuje, musí robiť všetko, lebo býva s nimi, keď povedia, aby umyl riad, musí umyť. Mama a jej priateľ sa rozprávajú, nepočuje o čom, má hudbu na slúchatka, rozprávajú sa o bežných témach, ako sa máš, čo nové, nehádajú sa. Keď je v Nitre varí N., občas mamina. Vladko najlepšie vie variť francúzske zemiaky, kura, mäso na marináde. Keď je u otca, mama ide do Nitry. Najhoršie je, že mama ide preč a on ide k otcovi. Maloletý počas pohovoru opakovane uviedol, že nevie prečo má chodiť pondelky, stredy k otcovi, keď sa tam len učí a potom oco pozerá telku. U maminy mal lepší program ako u otca. V Nitre má dvoch kamarátov, jeden sa volá S., druhý Z.. S. býva na N. X, Z. na N. X, oni bývajú na N. X. S. S. a Z. sa stretáva pred domom a niekam idú, idú na bicykle, zoberú hudbu a idú. V Banskej Bystrici sa mu nič nepáči, najradšej by sa presťahoval do Nitry, kde sa mu páčia pamiatky, veľký meč, námestie aj byť. Na Vianoce od N. dostal darček. Na mame sa mu páči to, že ho ľúbi, na ocovi sa mu nepáči nič. Oco mu dal do ruky 0,50 Eur a povedal, že za toto mi stojíš, čím ho dosť našťval. Na mame sa mu nič nepáči, na otcovi sa mu nepáči viac vecí, na N. nie je nič zlé, všetko je na ňom dobré. Keby bol učiteľ dal by mamine ako známku jednotku, otcovi by dal mínus 3, N. jednotku, starej mati 4-, starému fotrovi 4-

babke z matkovej strany jednotku, dedkovi jednotku, tete z N. rodiny jednotku, ujovi z N. rodiny jednotku. Z otcovej strany nemá dobrú rodinu, urážajú ho, že je nevychovaný, ukazujú na jeho váhu, na čo nemá nervy. Maloletý počas pohovoru opakovane uviedol, že by sa chcel odsťahovať, presťahovať, pretože sú tam podmienky, má tam pre seba izbu, všetko je tam dobré. Zmeniť školu mu nevádi. Súčasná škola sa mu už aj tak nepáči, všetci ho odstrkujú, nikto ho nechce za kamaráta kvôli jednému, ktorý o ňom hovoril, že je taký a taký. Zo školy mať kamarátov nepotrebuje.

9. Právna zástupkyňa v záverečnej reči na pojednávaní uviedla, že z vykonaného dokazovania vyplývalo, že návrh matky je dôvodný a je v najlepšom záujme maloletého. Je zjavné, že zmenou mesta, v ktorom sa maloletý bude nachádzať a kde bude navštevovať školu nedôjde k prerušeniu väzieb medzi otcom a maloletým, maloletý má vytvorené vhodné prostredie pre svoje fungovanie, jednak bytové podmienky, jednak vzťah s partnerom matky, s celou situáciou je oboznámený, súhlasí s ňou a má názor, na ktorý je potrebné prihliadnuť.

10. Otec v záverečnej reči uviedol, že aj keď je dôchodca, vlak má zadarmo, ale z Nitry do Banskej Bystrice sú slabé spoje. V Banskej Bystrici sa snaží nájsť prácu, chcel by byť s maloletým celý víkend, chcel by, aby matka ho doniesla do Banskej Bystrice a z Banskej Bystrice, chcel by jedenkrát denne telefonovať s maloletým.

11. Opatrovník v záverečnej reči zotrval na svojom písomnom vyjadrení a výsluchu na pojednávaní.

12. Z matkou pripojeného znaleckého posudku zapísaného v znaleckom denníku pod č. 4/2018 vyplýva, že čo sa týka vzťahov maloletého k jednotlivým členom rodiny možno konštatovať, že u neho dominuje silne pozitívny vzťah k matke, maloletý má matku veľmi rád, dôveruje jej. Možno konštatovať, že vzhľadom k veku je jeho vzťah k matke až príliš závislý. Tento charakter vzťahu je podmienený najmä empatickým a benevolentným výchovným prístupom samotnej matky. Čiastočne je ovplyvnený aj negatívnym postojom voči matke, ktorý je u maloletého prezentovaný vo výchovnom prostredí otca. Takýto negatívny postoj paradoxne u maloletého skôr upevňuje jeho vzťah k matke a skôr naopak oslabuje jeho vzťah k otcovi a jeho výchovnému prostrediu. Vzťah maloletého k otcovi je tiež pozitívny, ale menej intenzívny. Maloletý má otca rád, rešpektuje ho. Značne negatívny vplyv má maloletý k starým rodičom, otcovým rodičom, voči ktorým je kritický a odmietavý. Príčinou je pravdepodobne ich prevažne autoritatívny prístup k výchove maloletého a ich spontánny negatívny postoj k osobe matky. V menšej miere je negatívny vzťah maloletého k starým rodičom ovplyvnený aj kritickým postojom matky voči nim. V rámci blízkych vzťahov je ešte dôležitý matkin terajší priateľ, ktorého maloletý pozná a má k nemu vytvorený mierne pozitívny vzťah. Postoje maloletého sú v prevažnej miere autentické a vychádzajú z jeho vlastného vnímania toho ktorého výchovného prostredia. Maloletý prirodzene preferuje prostredie matky, v ktorom cíti väčšie emočné porozumenie a podporu v porovnaní s prostredím otca, kde sa stretáva s autoritatívnejšími a konfliktnými postojmi. V malej miere je postoj maloletého ovplyvnený aj postojom matky, ale zo strany matky nemožno hovoriť o cielenej manipulácii alebo ovplyvňovaní. Celkovo je výchovný postup otca menej angažovaný a vo väčšej miere je ovplyvňovaný a nahrádzaný aj výchovným prístupom starých rodičov. Možno konštatovať, že výchovný prístup obidvoch rodičov je čiastočne ovplyvňovaný zdravotnými obmedzeniami na strane matky, jej zrakovým postihnutím a na strane otca jeho psychickým ochorením. U maloletého na základe psychologického vyšetrenia znalec konštatoval, že vývin maloletého prebieha v rámci vývinových noriem, neboli zaznamenané výraznejšie deficity v jednotlivých oblastiach vývinu. Maloletý sa prejavuje celkovo sebaisto, extrovertne, jeho emočné prežívania, prejavy sú intenzívnejšie a bohatšie. Jeho intelektové schopnosti sú orientačne v pásme podpriemeru. V aktuálnom psychickom stave sa prejavili mierne úzkostné, depresívne príznaky, ktoré sú pravdepodobne podmienené jednak pretrvávajúcou problematickou situáciou ohľadom usporiadania výchovy a súčasne môžu byť čiastočne podmienené aj problémami v školskom prostredí. Ide najmä o prejavy v zmysle jeho odmietania spolužiakmi, nezačlenenia sa do kolektívu, ale nemožno vylúčiť ani prejavy šikanovania voči jeho osobe. V tomto smere znalkyňa odporúča podrobnejšie preskúmanie tejto otázky v spolupráci so školou, výchovným poradcom alebo školským pedagógom.

13. Z opatrovaneckého spisu maloletého vyplýva, že pochádza z manželstva, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 31P/101/2012-44 zo dňa 20. 07. 2012, právoplatné dňa 17. 08. 2012 rozvedené. Na čas po rozvoje bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bol maloletý zverený do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov s tým, že otec bude oprávnený

zabezpečovať starostlivosť o maloletého počas nepárneho týždňa od nedele v párnom týždni 18.00 h a matka párný týždeň od pondelka nepárneho týždňa do nedele 18.00 h. Zároveň bol upravený styk rodičov počas vianočných a veľkonočných prázdnin. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/293/2016-209 zo dňa 18. 06. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 11CoP/60/2018-265 zo dňa 13. 11. 2018 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, otcovi bolo určené výživné vo výške 80 Eur mesačne a zároveň bol upravený styk otca s maloletým 1. každý nepárny týždeň od piatku 18.00 h do nedele 18.00 h, 2. každý týždeň v pondelok od 14.00 h do 18.00 h a stredu od 14.00 h do 18.00 h, 3. každý rok počas letných prázdnin od 01. 07. od 8.00 h do 16. 07. do 18.00 h a od 01. 08. od 8.00 h do 15. 08. do 18.00 h, 4. každý párný rok počas jarých prázdnin od soboty 8.00 h na začiatku prázdnin do nasledujúcej soboty 18.00 h, 5. každý nepárny rok počas veľkonočných prázdnin od štvrtku 8.00 h do pondelka 18.00 h, 6. počas zimných prázdnin každý párný rok od 23. 12. od 8.00 h do 28. 12. do 18.00 h a každý nepárny rok od 28. 12. od 8.00 h do 06. 01. do 18.00 h. Rozhodnutie vo výroku o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky, výživnom nadobudlo právoplatnosť dňa 09. 08. 2018 a výrok o styku nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 10. 01. 2019.

14. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

16. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadriť ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

17. Rodičia narodením maloletého dieťaťa nadobúdajú rodičovské práva, ktoré sú zároveň aj povinnosťami tak, ako sú definované v ust. § 28 ods. 1 Zákona o rodine, ktorým je aj sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obidvaja rodičia a pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine). V zmysle čl. 5 Zákona o rodine záujem dieťaťa je prvoradý z hľadiska rozhodovania vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Článok 5 Zákona o rodine zároveň určil kritéria posudzovania záujmu maloletého dieťaťa, ktorým je okrem iného úroveň starostlivosti o dieťa, zabezpečením dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa. Konceptia zákona o rodine vychádza z toho, že rodičia rešpektujú práva maloletého dieťaťa, konajú v jeho záujme, dobrovoľne si plnia svoje práva, ktoré sú zároveň aj povinnosťami spoločne. Ustanovenie § 35 Zákona o rodine však zohľadňuje možnosť nezhody rodičov, avšak len v podstatnej veci súvisiacej s výkonom rodičovských práv a povinností. Toto ustanovenie len demonštratívny spôsobom vymenúva podstatné veci súvisiace s výkonom rodičovských práv, z ktorých jedným je aj príprava na budúce povolanie maloletého dieťaťa. Matka sa podaným návrhom domáha nielen udelenia súhlasu na plnenie povinnej školskej dochádzky maloletého v základnej škole v Nitre (t.j. zmeny školského zariadenia), ale aj udelenie súhlasu na presťahovanie maloletého, ktoré nie je obsiahnuté demonštratívnom výpočte ako podstatná vec týkajúca sa výkonu rodičovských práv a povinností. Presťahovanie maloletého dieťaťa je závažným zásahom do rodičovských práv a povinností druhého rodiča, pretože môže ovplyvniť priamo právo druhého rodiča

na výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa (§ 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine), a to tým, že sa zmení forma starostlivosti o dieťa zo striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov na výlučnú starostlivosť jedného rodiča alebo ovplyvní rozsah styku rodiča s oprávneným dieťaťom. Súd preto presťahovanie dieťaťa, ako aj zmenu školského zariadenia považoval za podstatnú vec, o ktorej, ak sa rodičia nedohodnú, na návrh niektorého z rodičov rozhoduje súd. Matka v návrhu uviedla, že otec jej neudelil písomný súhlas na presťahovanie maloletého a zmenu školského zariadenia, čo otec potvrdil vo svojom písomnom vyjadrení. Súd mal tak preukázanú neznhodu rodičov v podstatnej veci, a preto návrh matky považoval za dôvodne podaný. Súd následne skúmal, či udelenie súhlasu súdom namiesto otca na presťahovanie maloletého a zmenu školského zariadenia je jednak v záujme maloletého a za týmto účelom súd skúmal vôľu maloletého a jednak mieru intenzity zásahu do výkonu rodičovských práv otca a za týmto účelom súd skúmal rozsah starostlivosti otca o maloletého, vzájomný vzťah maloletého s otcom, schopnosť otca byť naďalej aj po prípadnom presťahovaní v kontakte s maloletým. V neposlednom rade súd skúmal aj vytvorenie podmienok maloletého v prípadnom novom prostredí so zabezpečením školskej dochádzky, zdravotnej starostlivosti, vzťahov a väzieb, ktoré maloletý má mať v novom prostredí. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloletý pochádza z manželstva svojich rodičov, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 31P/102/2012-44 zo dňa 20. 07. 2012, právoplatné dňa 17. 08. 2012 rozvedené. Maloletý na čas po rozvode na základe rodičovskej dohody bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti, ktorá sa realizovala v týždennom intervale. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/293/2016-209 zo dňa 18. 06. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 11CoP/60/2018-265 zo dňa 13. 12. 2018 súd zmenil výchovné prostredie maloletého tak, že ho zveril do osobnej starostlivosti matky, rozhodnutie v tejto časti nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 09. 08. 2018. Súd zároveň upravil styk otca s maloletým na každý nepárny týždeň od piatku 18.00 h do nedele 18.00 h, každý týždeň v pondelok od 14.00 h do 18.00 h a v stredu od 14.00 h do 18.00 h a zároveň počas letných, jarných, veľkonočných, zimných prázdnin. Rozhodnutie v tejto časti nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 10. 01. 2019. Už v rámci zmeny výchovného prostredia vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie, ktoré bolo jedným z dôkazov pre zmenu výchovného prostredia a upravený rozsah styku otca s maloletým. V rámci tohto prebiehajúceho konania matka k návrhu pripojila znalecký posudok vypracovaný v konaní o zmenu výchovného prostredia a zapísaný v znaleckom denníku znalca pod č. 4/2018. Z výsluchu rodičov, ako aj z pohovoru s maloletým pred súdom vyplynulo, že otec od augusta 2018 realizuje svoje právo podieľať sa na výchove a starostlivosti o maloletého v rámci upraveného styku počas prázdnin, víkendov. Od januára 2019 sa začal realizovať styk otca s maloletým aj počas každého pondelka a stredy popoludní k čomu maloletý mal opakované pripomienky, s takýmto rozsahom styku počas týždňa nie je stotožnený, čo odôvodňoval tým, že u otca sa aj tak len učí, a preto nevie, prečo by sa mal s ním aj počas pondelka a stredy stretávať. Maloletý pri pohovore tak pred opatrovníkom, ako aj pred súdom opakovane prejavoval svoju vôľu presťahovať sa z Banskej Bystrice do Nitry, pričom vo svojich odpovediach bol neobľomný, presťahovanie vníma ako niečo pozitívne, ktorým získa lepšie podmienky. Tak z pohovorov s maloletým, ako aj z pripojeného znaleckého posudku vyplynulo, že maloletý je silne emočne naviazaný na matku, vzťah maloletého k otcovi sa od znaleckého posudku, kedy bol hodnotený ako pozitívny, ale len mierne, sa zmenil a maloletý vo vzťahu k otcovi je negatívne naladený. V súčasnosti vzťah maloletého k otcovi je podmienený udelením súhlasu na presťahovanie, ktoré si maloletý veľmi silne želá a otec sa s tým nevie stotožniť, resp. jeho rodičia. Maloletý silne negatívne hodnotí aj celú rodinu zo strany otca, vníma zo strany rodiny otca vo vzťahu k svojej osobe len negatíva, kritiku. Súd tiež môže konštatovať, že maloletý sa nezačlenil do školského kolektívu napriek tomu, že súčasnú školu navštevuje štyri roky, necíti sa v nej komfortne, dobre, nemá v nej kamarátov. Rovnako maloletý nemá kamarátov v mieste svojho bydliska. Matka maloletého v Nitre, kde sa chce presťahovať má priateľa, s ktorým má 7 a pol ročný vzťah, podľa jej vyjadrenia plánujú na budúci rok svadbu. Priateľ matky podľa správy zo sociálneho zisťovania je riadne zamestnaný, vlastní 1-izbový byt, ktorý je štandardne zariadený, prispôbený potrebám dieťaťa. Priateľ matky v rámci sociálneho šetrenia súhlasil s tým, že matka spolu s maloletým môžu bývať v jeho byte a zároveň uviedol, že matke v starostlivosti o maloletého vzhľadom na jej zdravotný handicap bude pomáhať. Maloletý pozná priateľa matky, jeho domácnosť, v ktorej sa cíti dobre. Vo vzťahu k priateľovi matky prechováva pozitívny vzťah, ktorý v čase vypracovania znaleckého posudku bol mierne pozitívny. Aktuálne maloletý vo vzťahu k priateľovi matky sa vyjadruje len pozitívne, ocenil, že sa mu venuje, trávi s ním aktívne čas (hrá sa spoločenské hry, chodí na výlety, prechádzky po meste Nitra). Naopak návštevy u otca maloletý vníma ako nič nerobenie. Maloletý priateľa matky volá „N.“ na rozdiel od otca, ktorého oslovuje oco z dôvodu, že on ho volá F.. Maloletý v blízkom prostredí bydliska priateľa matky je zorientovaný, má tam svojich kamarátov o čom svedčí jeho vyjadrenie (v Nitre mám dvoch kamarátov, S. a Z., s ktorými chodím bicyklovať, počúvajú hudbu a niekam idú, S. býva

na N. X, Z. na N. X, my bývame na N. X). Maloletý domácnosť priateľa matky podľa jeho vyjadrenia navštevuje v Nitre počas prázdnin keď nie je u otca, kedy je len matka v Nitre, čo mu vadí. Tvrdenia otca o tom, že by matka s maloletým navštevovala svojho priateľa v Nitre 1x mesačne výsluchom maloletého sa nepotvrdilo, naopak bolo popreté. Rovnako bolo popreté tvrdenie otca, že by maloletý navštevoval domácnosť priateľa matky len dva roky, pretože maloletý sám uviedol, že do Nitry k priateľovi matky chodí 4-5 rokov a matka s priateľom sa nehádajú. Matka súdu v priebehu konania predložila potvrdenie školy v Nitre, ktorá maloletého prijala do piateho ročníka, a tiež potvrdenie pediatričky v Nitre o možnosti prihlásenia sa do pediatrickej ambulancie v Nitre. Matka tak súdu preukázala, že aj po presťahovaní maloletý bude mať zabezpečenú povinnú školskú dochádzku, zdravotnú starostlivosť. Súd na základe takto zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že udelenie súhlasu namiesto otca na presťahovanie maloletého a zmenu školského zariadenia je plne v záujme maloletého. V tejto súvislosti len pre zdôraznenie súd uvádza, že maloletému sa splní jeho želanie, presťahuje sa do prostredia, ktoré mu je známe, bude žiť s osobou, ku ktorej prechováva pozitívny vzťah, zmena školy maloletému nespôsobí traumu tak, ako otec vo svojom písomnom vyjadrení uvádzal, nakoľko zo znaleckého posudku vyplynulo síce mierne úzkostné, depresívne príznaky maloletého, ale tie sú pravdepodobne podmienené usporiadaním výchovy a problémami v školskom prostredí (odmietania spolužiakmi, nezačlenenia sa do kolektívu alebo prípadnou šikanou). Naopak zmena školského zariadenia umožní maloletému zákonným spôsobom vyňatie zo súčasnej školy, školského kolektívu, v ktorom sa necíti dobre, čo môže mať vplyv na získanie jeho psychickej pohody. Vo vzťahu k výkonu rodičovských práv a povinností otca súd môže konštatovať, že presťahovaním maloletého sa citová väzba maloletého k otcovi nenaruší vzhľadom k tomu, že už v súčasnosti je narušená. Súd nespochybňuje, že presťahovanie maloletého môže mať vplyv na rozsah styku otca s maloletým počas týždňa, t.j. pondelok a stredu po vyučovaní v čase od 14.00 h do 18.00 h z dôvodu, že nebude možné ho reálne realizovať. V tomto smere je len na otcovi, ktorý v čase rozhodovania súdu je nezamestnaný, ako invalidný dôchodca má bezplatné cestovanie, využije upravený rozsah styku aj počas týždňa. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd nezistil žiadnu hrozbu, ktorá maloletému presťahovaniu a zmenou školského zariadenia hrozí, a preto návrhu matky vyhovel. Súd návrhu matky vyhovel aj z dôvodu, že na základe zisteného skutkového stavu prevážil záujem maloletého na jeho presťahovaní a zmenu školského zariadenia nad právom otca realizovať svoje právo týkajúce sa starostlivosti a výchovy o maloletého. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že Európsky súd pre ľudské práva medzi záujmom maloletého dieťaťa a jeho rodičom prisúdil zvláštny a zvrchovaný význam záujmu maloletého, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča, čo sa v danom prípade aj stalo. Súd záverom k argumentácii otca ohľadom ovplyvnenia maloletého matkou uvádza, že ani zo znaleckého posudku nevyplývalo, že by matka priamo a cielene maloletého ovplyvňovala, o čom sa mal súd možnosť priamym výsluchom maloletého aj presvedčiť. Súd však musí vo vzťahu k matke uviesť, že sa nemôže stotožniť s tým, že maloletého už po dobu 2 rokov pripravovala na presťahovanie sa do Nitry, bez toho, aby mala súhlas od otca. Takéto konanie mohlo mať vplyv na vyjadrenie maloletého, pretože na strane maloletého mohlo vyvolať obavu z toho, že matku, na ktorú je neprímerane silne naviazaný stratí. Na druhej strane súd však udeleniu súhlasu na presťahovanie maloletého a zmenu školského zariadenia môže mať vplyv na zlepšenie vzťahu maloletého k otcovi. Pokiaľ opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení, ako aj výsluchu na pojednávaní navrhoval zmenu úpravy styku súd uvádza, že o zmene styku otca s maloletým súd nemohol rozhodnúť z dôvodu, že konanie o rozhodovaní o nezhode rodičov je návrhové konanie a zo strany matky, ktorá podala návrh k takejto zmene návrhu ani nedošlo.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).